

2025-09-16 Nr. NV-2094

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: (TAP-25-738(2) (25-7728(3))	DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS ĮSTATYMO NR. VIII-1881 69 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-169(2) IR GAMTINIŲ DUJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1973 2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-170(2) (VYRIAUSYBĖS IŠVADA SEIMUI)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2025-05-13	Pasirenkama	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Gražinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Teikiama Vyriausybės išvada dėl Seimo narių (A. Dudėno, B. Vėsaitės, D. Petkevičienės, J. Razmos, P. Dargio, ir t. t.) parengto Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 69 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-169(2) ir Gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XVP-170(2), kuriais siūloma nustatyti, kad tradicinėms ir valstybės pripažintoms religinėms bendruomenėms ir bendrijoms yra taikomi tokie patys elektros energijos ir dujų kainos ir tarifai kaip buitiniams vartotojams.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Teikiamu Vyriausybės nutarimu siūloma nepritari parengtiems įstatymų projektams dėl šių priežasčių:

- Teisiniai prieštaravimai ir neatitikimas ES direktyvoms – siūlomi pakeitimai išplečia buitinių vartotojų sąvoką, nors tiek Elektros, tiek Gamtinių dujų įstatymuose ji yra aiškiai apibrėžta pagal ES teisę kaip fizinis asmuo, vartojantis energiją asmeniniams namų ūkio poreikiams. Religinės bendruomenės ir bendrijos yra juridiniai asmenys, todėl tokia išimtis neatitinka perkeltos teisinio reguliavimo.
- Asmens formos ir veiklos pobūdžio skirtumai – buitiniai vartotojai yra fiziniai asmenys, o religinės bendruomenės ir bendrijos – juridiniai asmenys, kurie gali vykdyti ūkinę ar komercinę veiklą (pvz., leidybą, švietimą, gydymo įstaigų veiklą). Todėl joms taikyti buitiniams vartotojams skirtas lengvatas reikštų neteisiningą skirtingų subjektų prilyginimą.
- Teisėkūros principų pažeidimai – siūlomos formuluotės yra neaiškios ir sudaro teisinių kolizijų (pvz., neapibrėžta, kas tiksliai laikytina religinės paskirties objektais). Tai prieštarauja teisėkūros aiškumo ir sistemiskumo principams.
- Reguliacinės aplinkos iškraipymas – suteikus religinėms bendruomenėms buitinių vartotojų statusą, būtų sutrikdyta dabartinė energetikos rinkos reguliavimo logika: atsirastų nenuoseklumas tarifų, garantijų, ginčų nagrinėjimo ir tiekimo sąlygų srityse. Tokia praktika iškreiptų tiek elektros, tiek dujų reguliavimo mechanizmą ir pažeistų ES reglamentų dėl energetikos saugumo bei pažeidžiamų vartotojų apsaugos nuostatas.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

-

STEBĖSENA

-

SUIINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Energetikos ministerija kartu su ESO išanalizavo religinių bendruomenių objektus ir nustatė, kad daugelyje jų neišnaudojama dalis leistinos galios, todėl galima ženkliai sumažinti sąnaudas už elektrą. Rekomenduojama atsisakyti perteklinės galios 220 objektuose, kas leistų sutaupyti apie 124 tūkst. Eur per metus, taip pat jau priimti sprendimai dėl 14 objektų galios mažinimo leis sutaupyti 18 tūkst. Eur per metus. Artimiausiu metu planuojami poįstatyminių teisės aktų pakeitimai, leisiantys nebuitiniams vartotojams nemokamai mažinti leistiną galią.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Teikiamas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas patikslintas Nutarimo projektas, į visas pastabas atsižvelgta.

Taip pat Nutarimo projektas 2025 m. gegužės 5 d. buvo skelbtas Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje TAIS (Nr. 25-7728). Pastabas ir pasiūlymus dėl Nutarimo projekto pateikė Aplinkos ministerija, Teisingumo ministerija ir Lietuvos vyskupų konferencija. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, Finansų ministerija, Konkurencijos taryba, Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba pritarė ir pastabų neturėjo. Nutarimo projektas pakoreguotas atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos, Aplinkos ministerijos ir Lietuvos vyskupų konferencijos pastabas. Patikslintas Nutarimo projektas suderintas su Teisingumo ministerija darbo tvarka.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Siūlytina Nutarimo projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje A dalyje.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė

Ekonomikos politikos grupė, vyresnioji patarėja